

ภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา Charismatic Leadership of School Administrators

วาสนีย์ สุวรรณคาม

ดร.กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์

ganratchakan.le@ssru.ac.th

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

S64561802085@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลของผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ขององค์กร และช่วยให้กลุ่มเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดจุดมุ่งหมายขององค์กร บรรลุเป้าหมายองค์กร ไม่ว่าจะเป็นในระดับใด ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำคือ ผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตามโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และประเพณีที่ยึดถือกันมา เป็นบุคคลที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ มีความฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง สามารถก่อให้เกิดความผูกพันทางจิตใจที่ล้าลึกระหว่างผู้นำกับผู้ปฏิบัติตาม สามารถที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงคุณค่าและความเชื่อถือที่ได้ยึดถือปฏิบัติกันมาช้านานได้ไม่เกรงกลัวที่จะเสี่ยงในการทำงานใดๆ ไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่หรือเล็ก ภาวะผู้นำดังกล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงบริหารหรือภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (Charismatic Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้ที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าท้าทายแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะความสามารถในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการดำเนินงานขององค์กรต้องอาศัยความร่วมมือ การยอมรับ และความไว้วางใจจากบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน เพราะจะทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น การศึกษาภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจากการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นคือผู้นำที่มีความคิด ความเชื่อมั่นในความคิดของตน สมรรถภาพทางสติปัญญาดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อดทน เฉียวฉลาด มีความสามารถในการชนะใจคนอื่น ภาวะผู้นำเชิงบริหารจะเกิดขึ้นเมื่อผู้นำแสดงให้เห็นถึงความสามารถและความสำเร็จจนประทับใจลูกน้องฉะนั้นผู้นำต้องรู้จักมีพฤติกรรมให้ลูกน้องเชื่อมั่นดังกล่าวให้ได้ จะทำให้ลูกน้องยอมรับและยินดีจะปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำมากขึ้น เน้นความสำคัญที่เป้าหมายของงานแต่ก็ให้ความสนใจกับค่านิยมความคิดเห็นและแรงจูงใจร่วมกันของผู้ตามหรือผู้ที่ทำงานโดยจะให้ผู้ทำงานรู้ถึงทิศทางในการทำงานว่าจะมุ่งไปทางไหน สุดท้ายก็จะทำให้ผู้ทำงานทุกคนเกิดการยอมรับในงานและจุดมุ่งหมายของงานร่วมกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงบารมี, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

Leadership is the ability to use the influence of a leader to allow subordinates to work together to achieve the objectives of the organization and help the group feel good about each other and has a clear objective that is easy to understand for the group to work together towards the goal smoothly Leadership is very important to organizational and management development. Because it will have practices that cause the purpose of the organization. Leadership is all important because it produces a noticeably different result main characteristics of leadership are A leader who has influence over a follower without position. A person with supernatural powers, intelligence, self-confidence. It can create a deep spiritual bond between the leader and the follower able to change the values and beliefs that have been held for a long time. Charismatic leadership is defined by a leader who uses his or her communication skills, persuasiveness, and charm to influence others. Charismatic leaders, given their ability to connect with people on a deep level, are especially valuable within organizations that are facing a crisis or are struggling to move forward. The objectives of this were to study charismatic leadership of school administrators and Present development guidelines charismatic leadership of school administrators. The study found that charismatic leadership of school administrators have confidence in their thoughts creative. Charismatic leaders can motivate and inspire their teams toward a greater goal. They do this by tapping into their team members' emotions, creating a sense of trust, passion, and purpose greater than themselves.

Keywords: Leadership, Charismatic Leadership, School Administrators

บทนำ

ในปัจจุบันการดำเนินงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรรัฐหรือเอกชนต้องเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งในแต่ละองค์กรจะประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกันและกลุ่มคนนี้มีคุณสมบัติแตกต่างกันในหลายด้าน ในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยของรัฐบาลหรือเอกชน จำเป็นต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหาร ซึ่งเราเรียกว่าหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาบางทีก็เรียกผู้บริหารหรือผู้นำ ผู้นำมีความสำคัญในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าควรเริ่มต้นที่การสร้างภาวะผู้นำให้เกิดกับผู้นำ การบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันกับการบริหารกิจการอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นได้นั้น หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ ผู้นำจะต้องมีความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำจะต้องสร้างขึ้นให้ได้

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลของผู้นำ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ขององค์กร และช่วยให้กลุ่มเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กร และการจัดการเพราะจะทำให้มีการปฏิบัติ ที่จะให้เกิดจุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมายขององค์กรไม่ว่าจะเป็นระดับภาครัฐหรือเอกชน ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์กรเฉื่อยชาเชื่องช้า กลักลับกลายเป็นองค์กรที่มีความกระฉับกระเฉงว่องไว ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลของผู้นำ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ขององค์กร และช่วยให้กลุ่มเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น และลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำคือ ผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตามโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และประเพณีที่ยึดถือกันมา เป็นบุคคลที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ เหนือมนุษย์ มีความฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง สามารถก่อให้เกิดความผูกพันทางจิตใจที่ล้าลึกระหว่างผู้นำกับผู้ปฏิบัติตาม สามารถที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงคุณค่าและความเชื่อถือที่ได้ยึดถือปฏิบัติกันมาช้านานได้ไม่เกรงกลัวที่จะเสี่ยงในการทำงานใดๆ ไม่ว่าจะเป็งานใหญ่หรือเล็ก ภาวะผู้นำดังกล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงบารมีหรือภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (Charismatic Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้ที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าทำหยาแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะความสามารถในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการดำเนินงานของหัวหน้างานก็ต้องอาศัยความร่วมมือ การยอมรับ และความไว้วางใจจากบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน เพราะจะทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาวะผู้นำ (Leadership)

ในปัจจุบันได้มีการให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้หลากหลายและแตกต่างกันดังนี้

คาทซ์และคาน (ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ อ้างถึงใน Katz & Khan. 1978: 528) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำ คือ อิทธิพลที่เพิ่มขึ้นเหนือระดับของการปฏิบัติกับการดำเนินภารกิจประจำของหน่วยงาน

ดูบริน (ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ อ้างถึงใน DuBrin. 2004: 3) ระบุว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการโน้มน้าว กระตุ้น สนับสนุนให้ผู้อื่นหรือกลุ่มเกิดความมุ่งมั่นทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนรวมหรือเป้าหมายของค์การ

ยูคัล (ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ อ้างถึงใน Yukl. 1998 : 2-3) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงกระบวนการใช้อิทธิพลโน้มน้าวที่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือกระบวนการใช้อิทธิพล กระบวนการกระตุ้นพฤติกรรมการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ กระบวนการโน้มน้าวหรือใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม และกระบวนการรักษาสภาพกลุ่ม และวัฒนธรรมของกลุ่ม

สต็อกคิล (ณัฐณิธรรณ เอกนราจินดาวัฒน์ อ้างถึงใน Stogdill. 1974: 4) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มในการปฏิบัติงานจนสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายโดยสมบูรณ์

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ(Leadership) เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลของผู้นำ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ขององค์กร และช่วยให้กลุ่มเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น

ภาวะผู้นำเชิงบารมี

คำว่า “Charismatic” หรือ “ความสามารถพิเศษ” มาจากภาษากรีก หมายถึง บุคคลที่มีพรสวรรค์ที่สามารถทำงานได้อย่างน่าอัศจรรย์ ทั้งยังสามารถทำนายเหตุการณ์และคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำ แนวคิดภาวะผู้นำเชิงบารมี หรือ ผู้นำแบบความสามารถพิเศษ เริ่มต้นถูกพัฒนาโดยนักเศรษฐศาสตร์การเมืองและนักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน คือ Max Weber

Max Weber กล่าวว่า การที่คนจะยอมรับนับถือความเป็นหัวหน้าของคนๆหนึ่ง หรือจะยอมรับว่าคนๆ หนึ่งมีความชอบธรรม ที่จะสั่งการได้ก็ตาม คนสังคมนั้นอาจเกิดมาจาก 3 กรณี ดังต่อไปนี้

1. ยอมรับด้วยเหตุผล (Rational Grounds)
2. ยอมรับด้วยระเบียบประเพณี (Traditional Grounds)
3. ยอมรับด้วยความสามารถพิเศษ/บารมี (Charismatic Grounds)

Max Weber (1947 as cited in Yukl, 1999) ได้อธิบายถึง ภาวะผู้นำเชิงบารมี หรือผู้นำแบบความสามารถพิเศษ ว่า “How followers attribute extraordinary qualities (Charisma) to the leader” นั้น คือ Waber มองว่า ผู้นำจะมีคุณสมบัติพิเศษ (ความสามารถพิเศษ/เสน่ห์) ผู้ตามจะเป็นผู้กำหนด และ Waber ได้อธิบายถึงภาวะผู้นำเชิงบารมีว่า เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตามโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และประเพณีที่ยึดถือกันมา นอกจากนี้ Max Weber ได้มีนักวิชาการหลายๆ ท่าน (House, 1977: Bass, 1985 ; Conger&Kanungo 1998) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำเชิงบารมี ที่เกิดจากผู้ตามเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะ ภาวะผู้นำให้แก่ผู้นำ ตามการมองเห็นพฤติกรรมของผู้นำ หรือใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้นำเป็นหลัก

- ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (บารมี) ของเฮาส์
- ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (บารมี) ของเฮาส์ เพิ่มเติมโดย แบลส
- ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (บารมี) คองเกอร์ และคานันโก
- ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (บารมี) ของเฮาส์

ทฤษฎีข้างต้นเป็นแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบารมีมีความคลึงกัน คือ เป็นทฤษฎีที่เกิดจากการเชื่อว่าภาวะผู้นำเชิงบารมีนั้นมิได้มีมาโดยกำเนิด โดยเฉพาะคุณลักษณะของผู้นำบางประการ เช่น ลักษณะทางกายภาพ ความคิด ความเชื่อมั่นในความคิดของตน สมรรถภาพทางสติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความอดทน ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการชนะใจคนอื่น เป็นต้น และจากทฤษฎีข้างต้นจะเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงบารมีหรือผู้นำแบบความสามารถพิเศษต้องการมีอำนาจ มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ความต้องการมีอำนาจของผู้นำทำให้ผู้นำพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้ตาม โดยการพยายามมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมร่วมกันมากและบ่อยครั้งขึ้น การแสดงให้เห็นถึงการมีความเชื่อมั่นและความมั่นใจในตนเองของผู้นำ

จะทำให้ผู้ตามเชื่อมั่นในตนเองย่อมไม่สามารถจะสร้างอิทธิพลเหมือนคนอื่นได้และแน่นอนโอกาสจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานก็ย่อมน้อยไปด้วย ภาวะผู้นำเชิงบารมีหรือผู้นำแบบความสามารถพิเศษจะเกิดขึ้นเมื่อผู้นำแสดงให้เห็นถึงความสามารถและความสำเร็จจนประทับใจลูกน้องฉะนั้นผู้นำต้องรู้จักมีพฤติกรรมให้ลูกน้องเชื่อมั่นดังกล่าวให้ได้เพราะถ้าทำให้ลูกน้องเชื่อมั่นในความสามารถโดยเฉพาะในเรื่องการตัดสินใจ ก็จะทำให้ลูกน้องยอมรับและยินดีจะปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำมากขึ้น แต่หากขาดในสิ่งที่กล่าวมา ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและการผิดพลาดในเรื่องการตัดสินใจ หรืออื่นๆ จะทำให้ผู้ตามขาดความเชื่อมั่นในผู้นำ และผู้นำจะมีอิทธิพลต่อผู้ตามลดน้อยไปเรื่อยๆ ภาวะผู้นำเชิงบารมีหรือผู้นำแบบความสามารถพิเศษ เน้นความสำคัญที่เป้าหมายของงานแต่ก็ให้ความสนใจกับค่านิยมความคิดเห็นและแรงจูงใจร่วมกันของผู้ตามหรือผู้ที่ทำงานโดยจะให้ผู้ทำงานรู้สึกทิศทางในการทำงานว่าจะมุ่งไปทางไหนซึ่งทำให้คนทำงานรู้ว่าเขามีความสำคัญและงานของเขาทั้งหมดมีความหมาย จึงทำให้มีแรงดลใจในการทุ่มเทแรงใจแรงกายร่วมกัน สุดท้ายก็จะทำให้ผู้ทำงานทุกคนเกิดการยอมรับในงานและจุดมุ่งหมายของงานร่วมกัน ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงบารมีหรือผู้นำแบบความสามารถพิเศษจะคำนึงถึงความคาดหวัง และรับฟังความคิดเห็นของผู้ตามเข้าใจเงื่อนไขที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ตาม รู้ลักษณะงานที่ต้องใช้ความสามารถแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามก็ต้องทำให้ ทุกงานมีความหมายอย่างมีคุณธรรม ผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ หรือบารมีจะพยายามปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ ผู้ตามไม่ใช่ให้แต่เลียนแบบแต่ให้รู้ถึงว่าผู้นำควรเป็นอย่างไร เพื่อผู้ตามจะเอาอย่างความเชื่อและค่านิยมของผู้นำ จากนี้ผู้นำก็สามารถจะทำให้มีความพอใจ และแรงจูงใจเมื่อต้องการให้เขามีพฤติกรรม หรือปฏิบัติงานอย่างไร ผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ หรือบารมีจะตั้งความหวังในการปฏิบัติงานไว้สูงในขณะที่ต้องแสดงให้ผู้ตามเห็นในความเชื่อมั่นของผู้นำต่อผู้ตามว่าจะต้องทำได้ผู้นำที่มีอำนาจแห่งการเป็นเพื่อนหรือให้ความเป็นกันเองสามารถจะชักจูงให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายของการปฏิบัติงานไว้สูง และเพิ่มความเต็มใจในการยอมรับหรือเห็นชอบในเป้าหมายนั้นร่วมกันอย่างไรก็ตามการยอมรับเป้าหมายจะไม่เกิดขึ้น ถ้าผู้นำไม่แสดงความมั่นใจให้เห็นว่าเป้าหมายนั้นสามารถจะเป็นจริงได้และเป็นเป้าหมายที่มีคุณค่าและน่าสนใจ เพราะถ้าผู้ตามขาดความมั่นใจว่าจะสามารถทำได้ตามที่ผู้นำคาดหวัง ก็จะไม่ยอมรับ และจะลดความพยายามในการทำงานนั้น

Charisma คือ แรงดึงดูดหรือเสน่ห์ของบุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงบารมี หรือภาวะผู้นำแบบมีความสามารถพิเศษ เรียกได้ว่าเป็นผู้นำที่มีเสน่ห์ ซึ่งผู้คนได้รับแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับผู้ตามโดยอาศัยความทุ่มเทที่มีต่อบุคคลนั้นๆ ผู้นำที่มีเสน่ห์ดึงดูดมีผู้ตามที่ชื่นชมเสน่ห์และบุคลิกภาพของผู้นำ ผู้ตามไม่ได้ถูกดึงดูด โดยอำนาจภายนอกหรืออำนาจใด ๆ ในบางสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นสังคม หรือการทำงานต่างๆ การมีผู้นำที่ดีมีประสิทธิภาพ มาคอยชักพาผู้ตามหรือคนในทีมไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ เพราะผู้นำที่ดีหรือผู้นำที่สามารถตัดสินใจ ใช้ความคิดใช้กลยุทธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ มองเกมขาดและแก้ปัญหาได้ตรงจุด จะเป็นตัวผลักดันทีมที่ดีไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ แม้ระหว่างทางจะมีอุปสรรค

ซึ่งถ้ากล่าวโดยสรุปผู้ตามต้องการผู้นำที่ไว้วางใจได้ เชื่อถือได้ และคอยสนับสนุน อยู่เคียงข้างผู้ตามเสมอพร้อมที่จะแก้ไข หรือช่วยหาทางออก ภาวะผู้นำเชิงบารมี เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้ที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าทำทลายแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะความสามารถในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจ เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตามโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่ง

ในบางสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นสังคม หรือการทำงานต่างๆ การมีผู้นำที่ดีมีประสิทธิภาพ มาคอยชักพาผู้ตามหรือคนในทีมไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ เพราะผู้นำที่ดีหรือผู้นำที่สามารถตัดสินใจ ใช้ความคิดใช้กลยุทธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ มองเกมขาดและแก้ปัญหาได้ตรงจุด จะเป็นตัวผลักดันทีมที่ดีไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ แม้ระหว่างทางจะมีอุปสรรค ในกรณีนี้จะกล่าวถึง การเป็นผู้นำในสถานศึกษาที่นำภาวะผู้นำเชิงบริหารมาใช้ในการบริหารการทำงานของหัวหน้างาน (ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, หัวหน้างานต่างๆในส่วนของงาน 4 ฝ่ายของสถานศึกษา ฯลฯ)

การทำงานของหัวหน้างานที่กล่าวข้างต้นล้วนต้องการผู้นำที่

- 1) เป็นนักวางแผน มีกลยุทธ์สำรอง
- 2) เปิดรับความคิดเห็น ไม่เอาตัวเองเป็นใหญ่
- 3) ลงไปคลุกคลี ใกล้ชิดลูกทีม
- 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่อง
- 5) มีความเด็ดขาด กล้าได้กล้าเสีย
- 6) สื่อสารด้วยความมั่นใจ

หัวหน้างานเหล่านี้ต้องการผู้นำที่ไวใจได้ เชื่อถือได้ และคอยสนับสนุน อยู่เคียงข้างผู้ตามเสมอ พร้อมทั้งจะแก้ไข หรือช่วยหาทางออก เพราะหัวหน้างานทั้งหลายเหล่านี้ต้องนำคำสั่งการของผู้บริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติ ไปดำเนินการ หรือไปขยายความสู่คณะบุคลากรในสถานศึกษาอีกทีหนึ่ง หากมองโดยรวมและสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นภาวะผู้นำเชิงบริหารที่มีอยู่ในตัวของผู้นำในสถานศึกษา

บทสรุป

ความสามารถพิเศษเป็นของขวัญในมุมมองของคนส่วนใหญ่ Charisma คือ แรงดึงดูดหรือเสน่ห์ของบุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงบริหาร หรือภาวะผู้นำแบบมีความสามารถพิเศษ เรียกได้ว่าเป็นผู้นำที่มีเสน่ห์ ซึ่งผู้คนได้รับแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับผู้ตามโดยอาศัยความทุ่มเทที่มีต่อบุคคลนั้นๆ ผู้นำที่มีเสน่ห์ดึงดูดมีผู้ตามที่ชื่นชมสรรเสริญ และบุคลิกภาพของผู้นำ ผู้ตามไม่ได้ถูกดึงดูดโดยอำนาจภายนอกหรืออำนาจใด ๆ ซึ่งกรณีนี้จะกล่าวถึงการเป็นหัวหน้างานที่มีภาวะผู้นำเชิงบริหาร ซึ่งในตำแหน่งหัวหน้างานที่ส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาก็จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงบริหารเหมือนกัน

ในบางสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นสังคม หรือการทำงานต่างๆ การมีผู้นำที่ดีมีประสิทธิภาพ มาคอยชักพาผู้ตามหรือคนในทีมไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ เพราะผู้นำที่ดีหรือผู้นำที่สามารถตัดสินใจ ใช้ความคิดใช้กลยุทธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ มองเกมขาดและแก้ปัญหาได้ตรงจุด จะเป็นตัวผลักดันทีมที่ดีไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ แม้ระหว่างทางจะมีอุปสรรค ซึ่งถ้ากล่าวโดยสรุปผู้ตามต้องการผู้นำที่ไวใจได้ เชื่อถือได้ และคอยสนับสนุน อยู่เคียงข้างผู้ตามเสมอ พร้อมทั้งจะแก้ไข หรือช่วยหาทางออก เพราะหัวหน้างานทั้งหลายเหล่านี้ต้องนำคำสั่งการของผู้บริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติ ไปดำเนินการ หรือไปขยายความสู่คณะบุคลากรในสถานศึกษาอีกทีหนึ่ง หากมองโดยรวมและสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นภาวะผู้นำเชิงบริหารที่มีอยู่ในตัวของผู้นำในสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงบริหาร เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้ที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนร่วมเป็น

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

หลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าท้าทายแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะความสามารถในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจ

เอกสารอ้างอิง

- ชยพล เพชรพิมล. 2556. **ทฤษฎีบารมี** (Online). <http://www.etheses.rbru.ac.th> , 25 กรกฎาคม 2564
- จรรยา แผนสมบุรณ์. (ม.ป.ป.). **ภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (Charismatic Leadership)** (Online). <https://www.gotoknow.org/posts/108275>, 1 กรกฎาคม 2565
- ดุจเดือน พันธมนาวิน. (ม.ป.ป.). **จรรยาบรรณข้าราชการ** (Online). <http://www.ocse.go.th>, 1 กรกฎาคม 2565
- ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์. (ม.ป.ป.). **ภาวะผู้นำทางการบริหารการพัฒนา** (Online). <http://www.elgrad.ssru.ac.th> > block_html, 1 กรกฎาคม 2565
- เถลิงศักดิ์ เสนาคำ. 2017. **ลักษณะภาวะผู้นำที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรไม่แสวงกำไรในประเทศไทย** (Online). <http://www.southeast.ac.th> , 1 กรกฎาคม 2565
- ทิพวรรณ วงษาลภ. (2558). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลางสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (ม.ป.ป.). **ความหมายของ ภาวะผู้นำ** (Online). <http://www.kruinter.com> , 1 กรกฎาคม 2565
- สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน. (2563). **สมรรถนะของผู้บริหารกับความสุขของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- JOHN BREUILLY. 2011. **Max Weber, charisma and nationalist leadership** (Online). <https://onlinelibrary.wiley.com>, 1 กรกฎาคม 2565
- Stanley J. Tambiah. 1985. **The Sources of Charismatic Leadership: Max Weber Revisited** (Online). <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/97804290447556/sources-charismatic-leadership-max-weber-revisited-stanley-tambiah>, 1 กรกฎาคม 2565